

340. Szombathely, Pável Ágoston sétány 1.

(Vas megye) Ró, Kö, Kú

2007. március 22. és április 4. között szondázó jellegű régészeti kutatást végeztünk a telken (Hrsz.: 6742/2). Az 50 m² egybefüggően kinyitott felületen kb. 80 cm vastag, egységes, sötét szürkésbarna, erősen humuszos réteg jelentkezett. A réteg építési törmelékét nem, csupán szórványos, a római kortól a legújabb korig terjedő leletet tartalmazott. A jelenség minden bizonnyal az egykori Gyöngyös étterem kerthelyiségének feltöltése lehetett. Tovább mélyülve ez alatt újabb, 150 cm vastag, az előbbiektől alig különböző jellegű és hasonló korú leleteket tartalmazó réteget figyeltünk meg. Sem a fentiben, sem pedig ebben a rétegben az épített örökség semmilyen jelenségét nem találtuk. Legalul az altalaj feltett 110–130 cm vastag, vegyes római réteg jelentkezett, de – egyetlen cölöplyukat leszámítva – érdemi régészeti jelenség nem látott napvilágot. A leletek közül a késő római pénzek, valamint nem túl jelentős számban, és töredékes állapotban előkerült terra sigillata edények érdemelnek említést.

SOSZTARITS OTTÓ

341. Szombathely, Rákóczi Ferenc utca 3.

(Vas megye) LT, Ró

2006. november 24. és 2007. február 13. között megelőző régészeti feltárást végeztünk a szombathelyi Bartók terem bővítéséhez kapcsolódóan (Hrsz.: 6467/9). 1965-ben Szentlélek Tihamér vezetésével történt itt kutatás. Akkor a Zeneiskola építését megelőzően szondázó jellegű ásatást végeztek, amelynek egyik árkat sikerült a feltárásonkton azonosítani.

Az új épületszárny és így a feltárási alapterülete is 450 m² volt. További 60 m² feltáráására a kivitelezés során kerül majd sor. Három munkahelyen, a belső udvarban, a zenekari kiszolgáló terek alatti csőpincében és az épület K-i oldala mentén tervezett angolakna helyén folytattunk kutatásokat.

Az *angolakna területén* változó, 0,5–1,2 m közötti mélységben modern feltöltés volt, 2 m mélyen pedig természetes szürke agyag jelentkezett. A két réteg között római településnyomok, valamint római és kelta leletek kerültek elő. Az angolakna teljes hosszán végighúzódott egy ÉNy–DK-i irányú, csatári kőből rakott, habarccsal kötött római falazat, amelyet részben alapozásig visszabontottak. A 40 cm széles fal 12 m hosszan volt követhető, további 20 m-en keresztül csak az alapozás maradt meg részletekben. A falból K-i irányban merőleges falak ágaztak le. A hosszanti fal alapozásában nagy mennyiségben találtunk apró márványtöredékeket. A fal Ny-i oldalát pillérszerű kiszögellés tagolta. Az objektumot egy ÉNy–DK-i irányú út K-i korlátfalának, illetve egy az úttól K-re álló épület homlokzati falának feltételezzük.

A *csőpince területén* 1,8 m-es mélységből kezdtük a feltárást. A fölötté lévő rétegek maradéktalanul el-

pusztultak a Zeneiskola építésekor. Napvilágra került egy a csőpince teljes hosszában végigfutó római kori csatorna (vagy vízvezeték). A kőből épült, habarccsal kötött építmény két oldalán a falakat csaknem maradéktalanul kitermelték; a felépítmény mindössze néhány méteres szakasza maradt csak meg. Érintetlen állapotban találtuk viszont a csatorna egykori alját, amelyet rézsútosan lerakott kövekre öntött habarccs képezett. A habarcs deszkalenyomatokat és emberi lábnyomokat őrzött meg. A 28 m hosszúságban feltárt csatorna – vagy vízvezeték? – feltehetően egy út alatt vezetett. Teljes szélessége 2 m, ebből 60–60 cm széles a két oldalfal. Meglepő módon a csatorna nem a terepalakulatnak megfelelően D felé lejtett, hanem É-i irányba, azaz Savaria belvárosa felé, ráadásul a D-i oldalon megtaláltuk a vezeték végét.

A csőpincében a csatorna közvetlen közelében feltártunk két római kori kutat, amelyeket a leletanyag a Kr. u. 2. századra keltezett, valamint egy gödröt és egy kora császárkori urnás temetkezést.

A *belső udvarban* meglehetősen kevert betöltés alkotta a felső réteget, 0–1,5 m-ig, mely túlnyomórészt római kori leletanyagot tartalmazott. Az alatta húzódó, szintén kevert töltésrétegben késő római kori csontvázas sírok kerültek elő. Összesen 21 sírt tártunk fel. A sírok egy része egyszerű földsír volt. Tájéolásuk nem volt egységes, és figyelemre méltóan sokféle sírba fektetési módot alkalmaztak.

A sírok között 11 téglasír volt, amelyeknek építési módja – egy sátoztetőszerűen összeállított gyermeksírtól eltekintve – egységes: függőlegesen lehelyezett oldalsó tegulákra vízszintes fedőtéglaakat raktak. A temető téglasírait két kivételtől eltekintve kirabolták. A sírablás a temetés időpontjához képest jelentősen később történt, mivel a csontok eredeti helyzetükből jelentősen elmozdítva, mindenfajta rendszer nélkül kerültek elő. Leletek szinte alig maradtak a sírokban.

A temetőt a leletek a késő római korba, a 3–4. (esetleg az 5.) századra kelteznek. Ebben a korszakban a területet vastag feltöltés borította, a régebbi településnyomok már régebben eltűntek. A korábbi rétegekben egy épület ÉK–DNy-i irányú falát tártuk fel, egy további kutat, valamint egy nagyméretű gödröt. A kora császárkorban itt állt épület rétegeiből nagy mennyiségű tárgyi leletanyag (kerámia, érmék, állatcsont) került elő. A legkorábbi rétegeket kelta kerámialeletek keltezték.

Munkatársak: Kelbert Krisztina és Tárczy Tamás régésztechnikusok, Derdák Ferenc geodéta, Hódi Attila ásatási technikus, Ferencz Eszter és Kiss E. Csaba restaurátorok.

SKRIBA PÉTER – KISS PÉTER

342. Szombathely, Viktória út

(Vas megye) R

2007. július 16. és augusztus 10. között megelőző régészeti feltárást végeztünk a bevásárlóközpont építéséhez